

Tørdal 17.02.25.

Småkraftkonsult AS
v/Jan Ove Øksendal

Klage på vedtak Gravefossen kraftverk.

Brev fra NVE med krav om full konsesjonsbehandling.

Datert: 14.02.25

Referansenummer: 202310293-21

Det jeg kan bidra med i saken er det jeg mener er de faktiske opplysningene om bruken av området, samt litt om status i de andre prosjektene i Graveelva.

Jeg har i snart 20 år vært rådgiver for grunneierne i bygda i forbindelse med utvikling av småkraftprosjektene der, og tidligere grunneier av grunn/fall som Suvdøla kraftverk benytter i dag. Gården får utbetalt leie fra Drangedal Kraft AS for dette fallet.

I 2016 ga NVE konsesjon til flere småkraftprosjekter i bygda. Det skjedde gjennom en pakkebehandling av alle prosjektene.

I dag er Suvdøla, Lauvstad og Skjeggfoss kraftverk bygget ut.

I Graveelva er det gitt konsesjon til Graveelva kraftverk, og fritak til Linddalselva kraftverk. Begge ligger i samme elva som Gravefossen kraftverk, der Linddalselva ligger øverst.

I Graveelva har det vært en Jordskiftesak, og dom er falt.

Likevel ser det ikke ut til at grunneierne klarer å komme til enighet om fordelingen, og en utbygging her ser ut til å strande på grunn av den ene grunneieren.

Linddalselva er helt avhengig av en utbygging av Graveelva kraftverk pga. nett-tilgangen (kabel i rørtraseen), og blir derfor en «slave» av om Graveelva kraftverk blir bygget.

Forlenget konsesjon i Graveelva går ut i mars 2026.

Så slik ting står akkurat nå, og med dette vedtaket fra NVE i Gravefossen, er sjansen stor for at ingen av disse prosjektene i Graveelva blir bygget ut!

En full konsesjonssøknad i Gravefossen vil antagelig koste rundt kr. 3-400 000,- .

Dersom dette vedtaket om krav til full konsesjonsbehandling blir opprettholdt, tror jeg utbygger ikke tar den risikoen.

Badeplasser er av flere saker som er tatt opp i høringene, som en aktivitet som

Gravefossen kan komme i berøring med, og kan være til sjenanse for badegjester.

Jeg og familien har brukt elva som vår badeplass i alle år. Det er det også mange andre som gjør, spesielt de som bor eller har en tilhørighet oppetter langs Kleppeveien.

Badeplassen er et nydelig sommersted, og må absolutt ikke berøres! Det gjør den heller ikke, fordi den ligger en halv kilometer fra kraftverksinntaket. Det er med andre ord ingen konflikt her.

I dag er det slik at de nye grunneierne har stengt og jaget bort folk som har ønsket å gå til elva for å bade langs de gamle stien frem til badeplassene..

Det er kun en grunneier som har bidratt til å løse floken med adgang over sin eiendom, men det har ført til mye mer kronglet og vanskelig tilgjengelig sti frem til badeplassene. Det er ingenting her som er tilrettelagt verken fra kommunen eller foreninger, meg bekjent. Kun den ene grunneieren som har gitt sitt bidrag til adkomst over sin eiendom. TAKK!

Jeg har hatt en tanke om å ta dette opp med Drangedal Kommune, da jeg ser at en utbygging av Gravefossen tvert om vil kunne hatt en kraftig heving av naturopplevelsen ved at man kunne parkere bilen oppe ved inntaket, lage en skikkelig flott sti opp langs elva opp til badeplassene.

En skisse på dette er vedlagt.

Dette hadde blitt en sti som garantert hadde blitt benytte, en fin naturopplevelse underveis der også rullestoler og barnevogner kunne benyttet stien.

Med litt samarbeid med kommunen eller foreninger, kunne badeplassene rustes opp, og hele dette området med elv og badeplasser vil bli et trekkplaster for hele bygda!

Sikring av inntaket på Gravefossen er en selvfølge uansett.

Rønneomdalen verneområde.

På vedlagt oversiktskart er veien og stien inn til Rønneomdalen merket opp.

På kartet er også parkeringsplassen for bilene merket opp, før turen inn til verneområdet starter.

All denne aktiviteten er ganske langt unna Gravefossen, og kommer på ingen måte i konflikt med turaktiviteten inn i verneområdet, verken visuelt eller rent fysisk.

Jeg har spurt grunneieren av Gravefossen – Hildegunn og Nils Gunnar Grave – om det er folk i området Gravefossen?

Svaret er at de ser aldri noen.

Heller ikke jeg, som er vokst om her, kjente dette området før grunneieren kontakta meg for mulig kraftverk.

Tørdal Møllepark er nevnt fra flere som et prosjekt som kan komme i konflikt med en utbygging av Gravefossen kraftverk.

Drangedal Kommune skriver at dette prosjektet er tatt inn i kommunens samfunnsplan (handlingsdel?), og at kommunen skal ta stilling til om prosjektet skal realiseres!

Vel!

Tørdal Møllepark er et prosjekt som private har gått sammen om.

Dette kan sjekkes i Brønnøysundregistrene der styret i Foreningen Tørdal Møllepark er registrert.

Planen bak Tørdal Møllepark var sammensatt med en friluftsdel og en turisme/næringsdel, i et forsøk på å skape et attraktivt område som kunne utvikle bygda!

Det har riktignok vært holdt noen møter med kommunen for om mulig å samkjøre aktiviteten til et utviklingsprosjekt for bygda Tørdal.

Jeg sitter selv i styret der, er faktisk ideskaper av prosjektet, og meg bekjent har ingen fra kommunen kontaktet styret med ønske om møter eller framdrift i saken.

Hva angår fisk, så er dammen på Mølla et fysisk hinder i dag.

En utvikling av Tørdal møllepark der dammen bygges opp slik den engang var, vil bare bli et enda større hinder for fisk.

Da må det i så fall bygges fisketrapp.

Å tenke tanken på at dagen betongdam ved Mølla skal sprenges bort/rives, er vel relativt uaktuelt, da alt her er å anse som et kulturminne.

Hele dammen burde absolutt vært bygget opp slik den engang var, sett med et blick på historien.

Når det kommer til sumvirkninger, så er det vel mer vanskelig å argumentere mot det.

Tre kraftverk i rekke på samme elva, vil nødvendigvis ha en sumvirkning.

I tillegg kommer de andre kraftverkene som er bygget i bygda.

Det er likevel argumenter for.

Det skaper arbeidsplasser i en næringsfattig bygd i tiden byggingen foregår. Det gir litt arbeid i drift for noen personer, det gir inntekter både for investorer, for grunneiere og for kommunen, og det kan etter mitt skjønn tvert imot ha positiv innvirkning på allmenn bruk av området, om mine tanker rundt en skånsom og naturvennlig utvikling av området ved Gravefossen og badeplassene blir sett på.

Drangedal kommune skriver i sin høring at det er startet arbeid med statlig sikring av friluftsområdet ved Skjeggfoss kraftverk.

Dette skjer nettopp fordi det er bygget et privat kraftverk der, med en fin dam og med et flott damspeil, som ikke var der tidligere.

Etter min mening har området ved dammen/inntaket på Gravefossen og opp til badeplassene, et langt større potensial for en fremtidig rekreasjon, bading og fiske, enn det som planlegges ved Skjeggfoss!

Det er ingen der i dag!

Men det er ikke til å komme forbi at en slukeevne på 244 % vil påvirke dagens situasjon.

Det spørres vel bare hvor mye?

At naturmangfoldet kan bli påvirket, er vel kanskje også en sak som kunne vært belyst i en rapport?

Men fisk fra Kragrøvassdraget kan ikke komme opp til Gravefossen. Den stopper nede ved dammen på den gamle mølla. Da må dammen nede ved Mølla rives, og den er som sagt et kulturminne.

Min jobb er å forsøke finne, søke og bygge ut kraftverk.

Det er en jobb jeg finner er samfunnsnyttig, både i disse tider og fremover.

At naturen skal ha et spesielt vern mot negative inngrep er jeg absolutt enig i.

Jeg bor selv i naturen!

Men ting må ikke settes inn i uriktige sammenhenger, slik jeg oppfatter har skjedd litt i denne saken.

Jeg syntes høringene som er kommet inn har fokusert på de negative virkningene, uten nødvendigvis å ha med seg realitetene slik de er i dagliglivet.

Jeg tror med litt samarbeid og positive tanker kan dette prosjektet tvert imot bidra til å løfte lokalsamfunnet, bidra til fornybar kraft som samfunnet trenger, gitt at naturmangfoldet ivaretas med faglig bistand.

Vennlig hilsen

Thomas Lia

Thomas Lia

Småkraft & Natur

